

Tscherning: Naar man betragter dette Lovforslag og henholder sig til de forskjellige Udtalelser, der have fundet Sted i Anledning deraf, troer jeg, man maa komme til den Erkjendelse, at en Deel af det gjerne kunde siges at være overflødig; thi naar Communalbestyrelsen, som den nu er, vil gjøre sin Ret gjældende, og naar Enhver især opfylder sin Pligt, have Præsterne ikke den Magt, som man troer de have, og som man har villet møde ved dette Lovforslag. Naar i den Henseende, som den ærede sidste Taler omtalte, troer jeg, at den Magt, Præsterne udøve, er en, de tilbeels have tiltaget sig, fordi de paa de fleste Steder have kunnet tilægge sig den, men for hvilken der, naar Communalbestyrelsen ikke vil indrømme den, kan sættes en grundig Grændse, saaledes som vi ogsaa have hørt udtale af en æret Taler her ligeoverfor (S. H. Vespersen). — Jeg har begyndt med dette Par indledende Ord, og jeg skal endnu omtale et enkelt Punkt, før jeg kommer til det, jeg troer egentlig bør siges om dette Lovforslag. Et æret Medlem (Mühnell) har, hvis jeg har forstaaet ham rigtig, sagt, at Kirken ikke har opgivet sin Ret ligeoverfor Staten til at paasee de Fattiges Liv; Kirken skulde altsaa i dette protestantiske, dette lutheriske Land, hvor Kongen er Kirken i egentlig Forstand, have en Ret ligeoverfor Staten. Nu i dette Dieblik kan Kongen, det vil sige Kongemagten, siges at have sin Ret reserveret ligeoverfor Kommunen eller Staten til Fordeel for de Fattige; men Kirken er her i Landet uden Konge og Kongemagt en tom Lyd, der ingen Betydning har, ligesom man skal vogte sig for at lade den tilflyde en tilfældig Betydning. Selv om den i sit inderste Væsen kan have Tilbøjelighed til fra tidligere traditionelle Tider at tiltage sig denne Myndighed, har den ingen Executionsredskaber, og den, der ikke kan gjøre sin Villie gjældende ved noget som helst Middel, troer jeg hellere skal tie med at have en Villie. Præstestabet som Præstestab er her kommet meget for meget paa Tale. Der er talt om den christelige Kjærlighed, om Præ-

stens Forhold dertil og om Communens Forpligtelse til at yde af christelig Kjærlighed. Som Commune ligeoverfor Fattigvæsenet er det imidlertid ikke i den christelige Kjærligheds Navn, at Fattigbidrag gives, men de gives, fordi Staten ikke vil have, at nogen Person i Landet skal forkomme og døe af Hunger og Elendighed; Enhver skal finde den nødvendige Understøttelse. I det dette er givet, ligger der bagved Communens Ret en Forpligtelse til at paasee, at den ikke villedes af misforstaaet christelig Kjærlighed, og derved kommer til at bestytte Dovenskab og Ladhed. Det er vanskeligt for Præsten at have nogen anden Indflydelse paa Fattigvæsenet end den ligeoverfor Kommunen at være de Fattiges Procurator. Naar han ved sin Stemme skal afgjøre endog det Mindste om Fattigvæsenet, paatager han sig at udøve det, hvorfor han stemmer; hvis han udøver noget Andet, kommer han til enten at gaa imod Kommunen eller mod sit eget Dnske som Repræsentant for den christelige Kjærlighed i Menigheden, hvad han skulde være. I en saadan dobbelt Stilling skal man ikke sætte Præsten, men man sætter ham deri, naar han skal stemme med om, hvad der skal ydes de Fattige. Naar man derimod sætter ham i Kommunen som den, der har at beklage sig over Kommunen, naar den ikke gjør sin Pligt med Hensyn til de Fattige, saa har han modtaget sin rette Plads, og vi skulle lægge Mærke til, at han har et andet Middel til at bøde paa de Vanstueligheder, der kunne fremkomme. Vi skulle nemlig ikke glemme, at der ved Lov er oprettet den saakaldte „De Fattiges Bøsse,“ og det er Præstens Hverv at sørge for, at denne Kasse ikke savner Midler til at afhjælpe idetmindste den Art Trang, som Fattigvæsenet skal være meget varsomt med at afhjælpe. — Jeg siger, at det er en Feil ved denne Lov, at den sammenblander to saa forskellige Ting som det communale Fattigvæsen og Skolevæsenet. Det communale Fattigvæsen er netop i dette Dieblik ved vor hele Lovgivning og vor hele Stilling en saa borgerlig Sag, som Noget kan